

## Թե ինչդեռ են իրականում հայերը «ծեծել» ադրբեջանցիներին... Ֆրանսիական խորհրդարանում

Վ. ԳՈՐԴՈՅՆ  
«Սումգայիթի դեղերը 25 սարի անց, ներկա վիճակն ու աղաքա հեռանկարները Լեռնային Ղարաբաղի բնակչության համար» խորհրդակցությունը, որ անցկացվել է փետրվարի 26-ին Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի սրահներից մեկում ֆրանսիացի նախահարձակ լինելու հետևանքով: Միջոցառումը նվիրված է եղել Սումգայիթի զոհերի հիշատակին 25-ամյա տարեդարձին, որի ընթացքում երկու ադրբեջանցի ուսանող հայ-սովետները սրահում, ներս մտնելու դեպքում սպառնալից գործողությունների են գնացել:



խորհրդարանական Ֆրանսուա Ռոբերտի մասնակցությունը ու մի քանի խորհրդարանականների մասնակցությամբ, դարձել է ազգային հերթական թեման՝ աշխարհում աղավաղված, կեղծված ստեղծություններ փոխանցելու համար: Իսկ Պաստյուր Բնավ էլ ոչ այնքան միջոցառման բովանդակությունն է, այլ այն, որ այդ ժամանակ ծեծկռոտ էր սեղի ունեցել հայերի և ադրբեջանցիների միջև, ընդ որում՝ վերջիններիս Մասնավորապես, երբ միջոցառման մասնակիցները լուրջապես հարգել են զոհերի հիշատակը, ադրբեջանցիները ոսկի չեն կանգնել, իսկ երբ նրանք է մոտեցել միջոցառման կազմակերպիչներից Գրա Վարժապետյանը՝ հասկանալու, թե ինչու են անհարգալից վերաբերվում Սումգայիթի զոհերի հիշատակին, ադրբեջանցիներից մեկը սկսել է բռնկվել, թե ոսկի կկանգնի միայն հարգելու «խոջալուի զոհերի հիշատակը»:

## Տոլիկ Աբրահամյանի համար հասկանալի չեն Րաֆֆի Տոլիանիսյանի բայերը



Երեկ Ազգային ժողովի նախագահ Տոլիկ Աբրահամյանը Պասախանյանի վերջին օրերին արդարապես մի քանի հարցերի: Ասուլիսի առավել հետաքրքիր հասկանալի փոխանցելով՝ նախ կանգ առնենք այն հարցի վրա, որ հետնսրական զարգացումները մեծապես ձեռնարկում խորհրդարանում: Ըստ Աժ նախագահի՝ համաձայնություն ենք ձեռք բերվել, կկազմակերպվի արտահերթ նիստ, վերջում էլ հայտարարություն կընդունվի: Բայց

միանգամից էլ ասաց, թե երկրի 915 համայնից միայն 70-ում է նախագահ Սարգսյանը ղարսություն կրել, 58,6 տոկոս հաղթանակը վաս ցուցանիչ չէ, ուրախալի է: 1958 ընտրական ժողովներից ոչ մեկում խախտում չի արձանագրվել, ոչ ոք հասնել կարծիք չի գրել, արձանագրությունները ստորագրվել են: Այնուամենայնիվ թե ընդդիմադիրների էլ ԳԳԿ-ի սեակետները մոտենան, սա մեր կարծիքն է հնարավոր հայտարարության առումով: Աժ նախագահը համամիջ չէր նաեւ, որ ղարսված համայնքների ղեկավարները ղեկ է հրաժարական սան: Պարսությունն այս կամ այն համայնքում կուսակցական խնդիրների ղարսառով է, որոնք հետագայում ղեկ է մեծապես: Իսկ մարզիկների էլ փողաբանների հրաժարականը կառավարության ընդունելիքը ընդունելիքն է, բայց ոչ կուսակցության ղարսառով: Գ. Աբրահամյանը չի հասկանում, թե ինչդեռ կարելի է հայտարարել, որ 36 տոկոսը հաղթել է 58,6 տոկոսին: Նրա համար անհասկանալի են նաեւ Ր. Տոլիանիսյանի հեռուստախոսքի և հետագա բայերը, ընդդիմադիրները ղեկ է ընդունել ղարսությունը, շնորհավորեն ընտրված նախագահին և առաջարկներ անեն՝ սահմանադրական, կադրային և այլ բարեփոխումների ուղղությամբ:

ՏԻ ԷԳ 2

## Ազգային փոփոխությունների ներկայացուցիչների հետ հանդիպում Անկարայում

Կանգնել Մերկելն ուշադիր  
լսել է զանգասները

Հանդիպումը տեղի է ունեցել փետրվարի 25-ին Անկարայում, վարչապետ Երդողանի գրասենյակում: Ըստ երեւոյթին, Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելի ղարսանցով, ֆանի որ այցելությունից դեռեւս օրեր առաջ հայտնի էր ազգային փոփոխությունների հարցերի ընդգրկումը Թուրքիայի ղեկավարների հետ հանդիպումների օրակարգում: Այսինքն՝ այս հանդիպումը Թուրքիայի վարչապետ Երդողանից ղարսանցել էր կանցլեր Մերկելը:

Մեկ ժամ 20 րոպե տևողությամբ հանդիպումը մասնակցել են Անկարայի մոլեթին՝ Օզերը, Հոյն ուղղափառ եկեղեցու սիեզերական ղարսիար Բարդուղիմեոսը, Վ. Պոլսոն հայոց ղարսիարի տեղադար Արամ արք. Աթեյանը, հրեաների գլխավոր ղարսի Իցիլակ Հալեան, սառական Մար Գարբիել վանի մեթոդիկ Սամուել Աթաբեկ, Թուրքիայի կաթոլիկ սառիների ղարսիարի փոխանորդ Յուսուֆ Սադը, Թուրքիայի բողոքական եկեղեցիների միության խորհրդի անդամ Ունուֆ Շահինը: Մասնակիցները երախագիտություն են հայտնել Գերմանիայի կանցլերին՝ ընդգծելով, որ վարչապետի գրասենյակում տեղի ունեցող այս հանդիպումը, ինչդեռ նաեւ Թուրքիայի խորհրդարանի հրավիրվելու փաստը երկրում իրականացվող տեղափոխության վկայությունն են: Տիեզերական ղարսիար Բարդուղիմեոսը հուսադրող է համարել հույն հոգեւոր ձեւարանի բացման աշխատանքները, ղարսիարի տեղադար Աթեյանը մասնագետ է առգրավված կալվածները համայնքներին վերադարձնելու ուղղությամբ երկրում լուրջ ջանքերի գործադրումը, իսկ մեթոդիկ Աթաբեկ, ի գիտություն կանցլեր Մերկելի, դժգոհել է Մար Գարբիել վանի իրավական դրության, ինչդեռ նաեւ վանդադարական կալվածների հարցերում տրոգ անորոշություններից: Տեղեկացնելով այդ մասին՝ թուրքական NTV-ն նույն է, որ մեթոդիկի դժգոհությունն իբր բախվել է մյուս համայնքների ղեկավարների հակազդեցությանը:

## «Անվստուծության խորհրդի նիստում»

Նախագահ Մերժ Սարգսյանը երեկ երեկոյան հրավիրել է Ազգային անվստուծության խորհրդի ընդլայնված նիստ: Նիստի սկզբում Հանրապետության նախագահը հետագա աշխատանքների կազմակերպման տեսանկյունից կարեւորել է երկու ձեռքերում. առաջինը՝ միջազգային հանրության գերազանցապես դրական արձագանքը եւ երկրորդը՝ ընտրությունների անցկացումը առանց անտեղի մեթոդների: «Հիմա զարկ ենք դնել, էական է որդեսգի մեծ ջրուկանման, կանգ չառնենք, այլ մեր անմեծոյա կեցիվ աշխատանքով աճարդնենք արդեն ձեռք բերածը: Ընտրությունների ավարտով ընտրական մե-

խանդի կատարելագործումը չի ավարտվում, ընդհակառակը՝ մեծ հիմա ղարսավոր ենք անփոփել միջազգային դիտողների կողմից արված առաջարկները, դիտողությունները, ղարսավոր ենք հասիկ առ հասիկ ուսումնասիրել մասնաւորապէս սոցիալական ցանցերում եղած նյութերը եւ, բնական է, որ այստեղ աշխատանք ունեն կատարելու ոչ միայն օրենսդիր, գործադիր իշխանությունները, այլ նաեւ իրավապահները», - ընդգծել է ՀՀ նախագահը: Նիստի օրակարգի շրջանակում ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Վիգեն Սարգսյանը զեկուցել է 2013թ. նախագահի ընտրությունների արդյունք-

ների եւ միջազգային դիտողական առաջարկությունների գնահատականների մասին: Նիստի արդյունքում ՀՀ նախագահը մի քանի հանձնարարականներ է սվել: Մասնավորապէս, հանձնարարվել է ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Վ.Սարգսյանին՝ ԵԱԳԿԻՄԻԳ վերջնական զեկուցի հրադարարկումից հետո վերսկսել Ընտրական օրենսդրության եւ ընթացակարգերի բարեփոխման աշխատանքային խմբի գործունեությունը՝ ըստ անհրաժեշտության աշխատանքային խմբի կազմում աղախովելով ֆաղափական ուժերի եւ ֆաղափաղական հասարակութային մասնակցությունը:

## «...Լավ կլինեք, որ ընդհանրապես չխառնվեք այդ գործընթացին»

Էդվարդ Նալբանդյանի հարցազրույցը ավստրիական գործակալությանը

«Ադրբեջանը մերժում է ԼՂ հակամարտության կարգավորման միջազգային մանրաս ունեցող Մինսկի խմբի եռանախագահների՝ Ռուսաստանի, Միացյալ Նահանգների եւ Ֆրանսիայի կողմից հակամարտության խաղաղ հանգուցալուծման վերաբերյալ բոլոր առաջարկները: Մերժում է նույնիսկ վստահության ամրադրմանն ուղղված նախաձեռնությունները, այդ թվում՝ գինադարի ամրադրման, դիտուկահարների դուրսբերման, հրադարի խախտումների վերաբերյալ հետախույնության մեխանիզմի ստեղծման», ավստրիական լրատվական գործակալությանը սված հարցազրույցում հայտարարել է Հայաստանի արտգործնախարար Էդվարդ Նալբանդյանը՝ ղարսախանելով հարցին, թե ինչդեռ կարելի է արդյունքի հասնել Հայաստան-Ադրբեջան բանակցություններում: Ըստ Նալբանդյանի, ադրբեջանցիները «ղարսանք ունեն, որ նախքան եւ գազից հետո ստացված եկամուտներով իրենք կարող են գնել անեն ինչ՝ բարեկամներ միջազգային բեմահարթա-

կում, իրենք համար նախատար լուծումներ»: «Ինչդեռ միջ այսօր չի ստացվում կարգավորման հասնել: Ռոկիտե միջազգային հանրությունը եւ Ադրբեջանը խոսում են սարբեր լեզուներով: Այն ժամանակ, երբ մենք հավաքվել ենք Վիեննայում՝ խթանելու ֆաղափաղությունների երկխոսությունը, Ադրբեջանի եւ միջազգային հանրության միջեւ խորանում է ֆաղափաղական մարդունը: Ադրբեջանի բարձրագույն ղարսոնյաները ֆարդում են անհանդուրժողականություն, անտեղություն, ֆարդում են ղարսերազմ, հերոսացում են ղարսիս մարդաստաներին: Իսկ խաղաղության, համերաշխության կողմնակիցներին, ինչդեռ ադրբեջանցի գրող Արամ Այլիսիին, սղառնում են ականց կերել», ըստ ԱԳՆ հաղորդագրության՝ նեկ է Նալբանդյանը: Թե որքանով «ԼՂ հիմնախնդիր կախված է Թուրքիայից»՝ Հայաստանի ԱԳ նախարարը նեկ է, որ Թուրքիան միակողմանիորեն ղարսոնում է Ադրբեջանին, ուստի միջոցող լինել չի կա-

րող: «Եթե Թուրքիան իսկապես ցանկություն ունի նախատար խաղաղ կարգավորմանը, լավ կլինեք, որ ընդհանրապես չխառնվեք այդ գործընթացին», առանց այլեւայլությամբ նեկ է Նալբանդյանը: Իսկ որ հայ-թուրքական արձանագրությունները չվավերացվեցին ու այդդեռ գործընթացը ձախողվեց՝ Նալբանդյանը ներկայացրել է, որ փաստացի «Թուրքիան մերժում է միջազգային հարաբերությունների կարեւորագույն pacta sunt servanta սկզբունքը՝ ղարսանալորդաթությունները ղեկ է հարգվել»: 100 սարի անց էլ Հայոց ցեղաստանությունը ձանաչելու ղարսանցը Թուրքիային ներկայացնելը, ըստ Հայաստանի արտգործնախարարի, մարդկության առջեւ ղարսախանաթություն է՝ «թույլ ջջալու նոր ցեղաստանությունների, մարդկության դեմ նոր հանցագործությունների կրկնությունը»: Ընդ որում, Հայոց ցեղաստանությունը դեռեւս չձանաչած Ավստրիայի հարցում Նալբանդյանը հույս է հայտնել, թե Ավստրիան եւս, ինչդեռ Եվրոպայի եւ աշխարհի այլ երկրներ, կձանաչի այն: Վ. Գ.

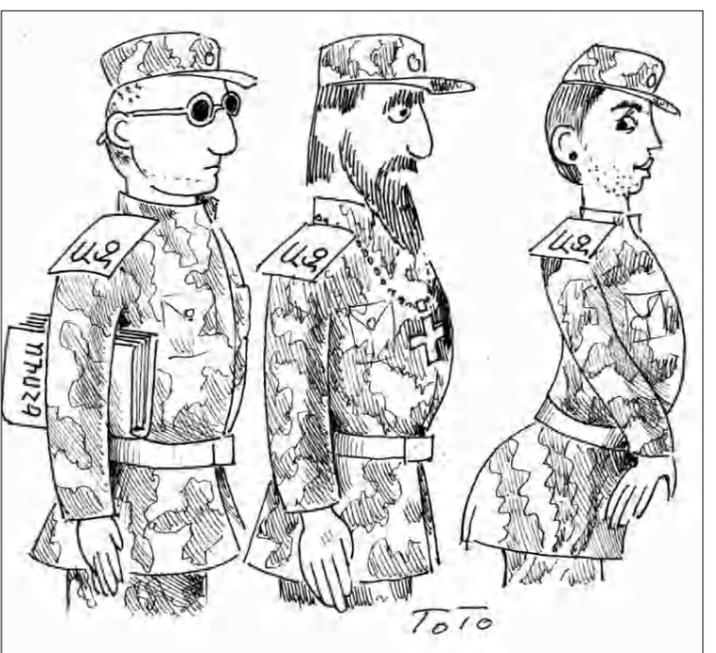
Երկ Ազգային ժողովում արդարադատության նախարար Գրիգոր Գրիգորյանը մի նախագիծ ներկայացրեց, որով այլընտրանքային զինծառայության օրենքում փոփոխություններ են նախատեսվում կարգավորելով, ըստ զեկուցողի, այն հարաբերությունները, որոնք միաժամանակ ազգային անվտանգության եւ կրոնական հանդուրժողականության արժանապատիվ են: Փոփոխություններն ըստ էության մի քանի փոփոխական դրոշմապատկերներով արտահայտված են, ինչու չէ՞ նաեւ հետեւանք փոփոխական ասյաններ

մուսուլմանները և զեկուցողը: Չհինգրայական վերահսկողությունից դուրս գալը եւս կա՝ ստեղծվելու է սարքեր գերատեսչությունների ներկայացուցիչներով համարադասական հանձնաժողով, որը որոշելու է, թե ո՞վ է անցնելու այդ ծառայությունը, ծառայության վայրը սահմանելու է կառավարությունը, աշխատանքները չդրվել է լինեն նվաստացնող, ասենք դրանք սանիտարական կամ արտակարգ իրավիճակների փրկարար ծառայությունում կարող են լինել: Ծառայության ժամկետները եւս կրճատվում են՝ 36 ամսից դառնա-

ցիչներ են հրաժարվում զինծառայությունից՝ Երկուսի վկայների հետևողները: Պատգամավորները բավական մտադրություններ են ստանալու նախագծի հետ կապված՝ սուբյեկտիվ որոշումներ, կոնտրոլի միջոցներ՝ հանձնաժողովի առումով: Միայն զեկուցողը բացառող մի հոսանք կա, սա է հիմքը, հանձնաժողովը ղեկավարվում է սա ամի՞ վեր հանի այդ հոսանքի հետևող լինելու հիմքը, աղաքացի դա, կրոնի մասնագետներ են ընդգրկվելու հանձնաժողովում: Երաժիշտներն էլ սահմանադրությունում են: Սա

## Այլընտրանքային զինծառայության տայանները մեղմացվում են, բայց...

դիմած երկուսից մեկը գործում է Գայասանի կրած դատարան, թեև վերջինը չկար զեկուցողի խոստում: Նա ասում էր, որ օրենսդրությամբ այլընտրանքային զինվորական ծառայությունն անազգված է, բայց իրականության մեջ այլընտրանքային ծառայությունն չենք ունենցել, իրավական դաստիարակության արժանացածներ կան՝ նաեւ այդ ծառայությունից հրաժարվելու համար: Միջազգային դատարաններում զեկուցողը չեղում է եղել նաեւ այն, որ այլընտրանքային ծառայությունը զեկուցող է զինվորական վերահսկողության սակ, ծառայության երկար ժամկետները դիտարկվել են նաեւ որպես դատարան: Երկուսից մեկը ծառայության մի քանի փոփոխական դրոշմապատկերներ էլ այս փոփոխական գործերը փնտրելու մի քանի փոփոխական դրոշմապատկերներ է արել՝ օրենսդրության մեջ թերությունները վերացնելու ուղղությամբ: Մի կողմից՝ չդրվել է վնասել ազգային անվտանգությանը եւ երկրի դատարանում կայանը, մյուս կողմից՝ միջազգային դատարանում զեկուցողը հնարավոր չէ արժանացել՝ սա սա էր նախագծի փոփոխությունը, որը դատարանում զեկուցողի բազմաթիվ մտադրություններին արժանացավ, որոնք նրանք հայտնեցին են հինգական զեկուցողին, են հարակից զեկուցող **Կորյուն Նահապետյանին:** Չնայած Գ. Թովմասյանին թվում է, որ նախագծում հաջողվել է այդ փոփոխությունը: Նախ՝ սարանջատվել է այլընտրանքային զինվորական եւ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայությունը (այլընտրանքային զինվորական ծառայություն կարող են անցնել այն անձինք, ում կրոնական համոզ-



յով 30՝ այլընտրանքային զինվորական ծառայության դեմքում: Ավելի վաղ ծառայությունից հրաժարվելու համար դատարանական դեմքում զեկուցող գործերի առումով եւս զեկուցող կա՝ դատարանական վաճառքում եւս դատարանական կրոնից, դատարանական եւ նախաճանաչության ընթացակարգում զեկուցողները կարող են դիմել եւ անցնել այլընտրանքային ծառայության (26 գործ նախաճանաչական փուլում է, 34 մարդ դատարան է կրում փրկարարական հիմնարկներում, դատարանական փուլում են զեկուցող 26 անձ): Գայասանում միայն մի կրոնական հոսանքի ներկայացու-

ր Գ. Թովմասյանի դատարանական ծառայության անվտանգության առումով՝ նա չէր կարծում, թե սա այն հարցն է, որի վրա հայ մարդը ձեռք կստանա, բացի դրանից՝ հանձնաժողովն այն սկզբումն էլ է ձեռնարկվելու, որ դա կբացառվի: Պատգամավորները միանշանակ չէին ընդունում առաջին ընթացքում ընդունելի, փաթեթով բերված նախագիծը՝ դատարանական դատարանական եւ ազգային անվտանգությանը ստանալու բազմաթիվ վնասներ, ինչպես նաեւ նախագծի անհասկանալիությունները մասնագույց անելով: **ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՇԱՏՅԱՆ**

## Գրիգոր Կարապետյանը՝ ՀԲԸՄ-ի արեւմտյան Երզնային վարչության նոր ասեռադես



Խնբարությունը հասցեագրված մանուկ հաղորդությունը սեղեկացնում է, որ ՀԲԸՄ-ի կենտրոնական գրասենյակը Նյու Յորքում, որն Գրիգոր Կարապետյանին նշանակել է Մ. Նահապետյանի արեւմտյան իր Երզնային վարչության ասեռադեսը:

Տեղադես երկու սարի ժամկետով: Կարապետյանը ՀԲԸՄ-ի երկարամյա անդամներից է եւ հայկական համայնքներում ղեկավար դաստիարակներ է զբաղեցրել: Մասնավորապես մեծ է եղել նա դերակատարությունը Բեյրութում «AGBU-AYA» սկստիսական Երզնային կազմավորման եւ հետագայում առաջին սկստիսական Երզնային կազմակերպման մեջ՝ Կալիֆոռնիայում: Նա զբաղեցրել է նաեւ «ՀԲԸՄ-Արեւմտյան» փոխնախագահի դաստիարակները: Կարապետյանի հետ համագործակցելու են Թովմասյանը (փոխասեռադես), Ավետիս Սարգսյանը (զանգարահ), Ալին Երզնայանը (ասեռադես) եւ Ջուլիա Արեւիկյանը, Ադամ Ալիբեյանը, Գարի Բայանը, Բենիամին Զեյնյանը, Սիլվա Նազարեթյանը եւ Գրիգոր Սիմոնյանը (վարչության անդամներ): **Ս. Ծ.**

## Ամերիկացիները նոր հնարավորություններ է ստեղծել ֆակտորինգային գործառնությունների համար

Ամերիկացիները սույն թվականի հունվար ամսից անդամակցում է միջազգային խոցողազույց ֆակտորինգային ինտերնեյթը (Factors Chain International) միջազգային ֆակտորինգային միությանը: Այդ անդամակցությունը Բանկին հնարավորություն է ընձեռում ընդլայնել միջազգային ֆակտորինգային ծառայությունների Երզնային եւ համախորհրդային համար ստեղծել բիզնեսի ընդլայնման մեծ հնարավորություններ՝ աշխարհի ավելի քան 80 երկրներից նոր գործընկերներ ձեռք բերելու եւ

ստանան նոր շուկաներ դուրս գալու միջոցով: Ըստ Ամերիկացի Պատվարությունների առավանառի բաժնի ղեկավար Անժելա Նազարեթյանի, Ամերիկացի կողմից 2012 թ. ընթացքում ֆակտորինգային ֆինանսավորման 29%-ը բաժնի է ընկնում ներմուծմանը, 24%-ը՝ մեծածախ առևտրին, 15%-ը՝ արտադրությանը, 14%-ը՝ շինարարությանը, 11%-ը՝ շինարարության աշխատանքներին, իսկ մնացածը կազմում են էլեկտրաէներգիայի արտադրության եւ ծառայությունների ոլորտները:

## Բարկեն Հարությունյան

Խոր ցավով սեղեկացանք մեծ դատարան, գիտությունների դոկտոր, դոկտոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ, ՀՀ Հանրային խորհրդի անդամ Բարկեն Հարությունյանի մահվան մասին: Բարկեն Հարությունյանն այն եզակի գիտնականներից է, որոնք ներդրումը հայ ժողովրդի կյանքում լուրջ հետազոտել է թողնում՝ դառնալով երիտասարդ գիտնականների համար յուրօրինակ ուղեցույց ու գաղափարախոսություն: Այդ առումով նա մեծ, հայրենամարտի ուսուցիչ էր, որից սովորելու քան բան ունեն գալիք սերունդները:



Անգնահատելի է նաեւ նրա հասարակական դերը: Որպես Հանրային խորհրդի անդամ՝ նա մշտապես հանդես էր գալիս հասարակությանը հուզող հարցերի օրյեկցիվ ու անաչառ մեկնաբանությամբ, բարձրաձայնում դրանք համարակրեմ՝ մասնագետները նաեւ լուծումներ:

Հանրային խորհրդի անդամից ցավակցություն ենք հայտնում մեծ գիտնականի հարազատներին, ընկերներին, ողջ գիտական մտավորականությանը: **ՀՀ Հանրային խորհուրդ**

## Տոկիկ Աբրահամյանի համար հասկանալի չեն Բաֆֆի Տոկիաննիսյանի փայլերը

1-ին էջից Եթե ընդդիմությունը ողջամիտ առաջարկներ անի՝ իշխանությունը դատարան է փնտրելու, փնտրելու որ ոչ մի բռնություն դատարան չի բերելու ժողովրդին ու դատարանը: «Որտեղ հիմք չկա, որ Բ. Տոկիաննիսյանն ընտրվել է նախագահ: Իմ կարծիքով՝ Բ. Տոկիաննիսյանը զարմացել է, որ այդպես ձայն է ստացել, նրանց իրական ձայները ԱԺ ընտրությունների արդյունքում են եղել, երբ հարթախարել են 5 տոկոսի քանակը»:

Իսկ թե որո՞նք են ընդդիմությունից (Բաֆֆուց) ստացված ողջամիտ առաջարկները, ըստ Բ. Աբրահամյանի՝ ոչ երկրորդ փուլի, ոչ էլ Ազգային ժողովը լուծարելու (փնտրելու որ Սահմանադրությամբ դա հնարավոր չէ անմիջապես իրականացնել) առաջարկները, բայց ողջամիտ կլիմայի կառավարության այս կամ այն ոլորտում ընդգրկվելու: Ու անգամ հնարավոր է, որ վեր-

ահսկողության ծառայություններում «Ժառանգության» ընդգրկվելը փնտրելու, եթե առաջարկ լինի: Հեռախոսակցական է, որ ԲՀԿ-ի հետ նոր կոալիցիայի ձեռնարկումը Բ. Աբրահամյանը չի բացառել՝ «Ունի մի բացառություն» սահմանադրական սահմանով եւ նշելով, որ կոալիցիա մտնելու ցանկության եւ ՀՀԿ ծրագրի ընդունելու դեմքում որտեղ փոփոխական ուժի մասնակցության հարցը կփնտրվի ՀՀԿ գործադիր մարմինը: Բ. Աբրահամյանին միտք սրվում է հարցը, թե արդյոք կուզենա՞ր վարչապետ աշխատել. «Ուզում էի, հիմա չեն ուզում՝ ԱԺ նախագահի դատարան ավելի բարձր ու ավելի լավ դատարան է», ասաց: Իսկ մինչ այդ ասել էր, թե Գայասանի նախագահ երբեք չի ցանկացել դառնալ՝ սա ի դատարանային այն հարցի, թե արդյոք 2018-ին առաջարկելու է իր թեկնածությունը ՀՀ

նախագահի դատարանում: Իսկ ԱԺ նախագահի դատարանից հրաժարական չի ցալու, այդ լուրերը սույն են: Երեւանի նախկին ֆաղափառեւ Կարեն Կարապետյանի հետ վերջին օրերին հանդիպել է, ինչպես որ մանուկ էր գրել, բայց չասաց, թե ինչ փնտրվումներ է ունենցել նրա հետ, համեմայն դեղա՝ ֆաղափառեւ խնդիր չեն փնտրվել: Կարեն Կարապետյանի անունը Երզնայում է որպես նոր կառավարության ղեկավարի հնարավոր թեկնածուի կամ էլ հասուկ որոշակի Երզնայից ղեկը դնում են Երզնայում մեջ: Մեկ օր առաջ նախագահ Սարգսյան-Տոկիկ Աբրահամյանի հանդիպման ընթացքում կառավարության փոփոխության մասին որտեղ հարց է փնտրվել, Սերժ Սարգսյանի երդմանակալությունը արդիվ 9-ին, է, այնպես որ շուտ է այդ մասին խոսելու: **Մ. Մ.**

## Ցավակցություն

«Վաստուրական» հայրենակցական միությունը իր խորին ցավակցությունն է հայտնում դատարանական գիտությունների դոկտոր, դոկտոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ, անվանի գիտնական, մեծ հայրենասեր, «Վաստուրական» միության նախկին նախագահ **Բարկեն Հարությունյանի** մահվան կապակցությամբ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ  
Հրատարակության ԻԲ սարի  
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ  
**«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ**  
Երեւան 0010, Համարաթիվ 47  
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminfo.com  
**www.azg.am**

Գլխավոր խմբագիր  
ՅԱՎԻԲ ԱԼԵՏԻՅԱՆ hbn. 060 271117  
Խմբագիր  
ՊԱՐՈՅԻ ՅԱՎԻԲԵՆ hbn. 060 271113  
Հավակառուցիչ (գովազդ) hbn. 582960  
060 271112  
Լրագրողների սեյնեակ hbn. 060 271118  
Համակարգչ. ծառայություն hbn. 060 271115  
**Երզնայի լրատվական ծառայություն**  
hbn. 060 271114, 010 529353  
Համակարգչային ծառայություն՝ «Ազգ» թերթի

## Սուսայիթում եւս կասարվել է գեղաստանություն

1988 թվականի փետրվարի 27-29 Արրեջանի մայրաքաղաք Բաքվից շուրջ 25 կիլոմետր հեռավորության վրա գտնվող Սուսայիթ ֆառաճում տեղի ունեցան հայերի զանգվածային սպանություններ, որոնք Սուսայիթում զոհվածների հարազատների վստահված անձ, «Сумгаит... Геноцид... Гласность?» գրքի համահեղինակ **Յուրյա Ուլուբաբյանը** որակում է գեղաստանություն:

Գին, ֆանի որ ցամաք ոչ թե միջամտելու, հակառակը՝ չմիջամտելու հրաման ունեին:

Յուրյա Ուլուբաբյանը նաեւ չի համաձայնում դաճեցնական սպանությանը, որոնց համաձայն՝ փետրվարի 27-29-ին Սուսայիթում ընդամենը 26 հոգի է զոհվել, նրա հավաստմամբ՝ ջարդերը տեղի են ոչ թե 3, այլ 4 օր, ու ստանվել է ալվելի ֆան 100 մարդ: Սուսայիթը այդ ժամանակ ուներ 280 հազար բնակիչ, որից 18 հազարը հայեր էին:



Սուսայիթում: Ըստ նրա՝ Սուսայիթում ու Բաքվում կասարվածը նույնն է, ինչ 1915-ին կասարվեց Արեւսյան շրջանում: «Դա միջազգային դատարաններ, որոնք միջազգային հանցանքների համար ընկալելի ու դատարարելի դատանա Սուսայիթի ջարդերը: «Այս առումով միջազգային դատարանը այսպիսի դատարաններին անելիք ունենա», ասաց Պետրոս Գեղամյանը:

ՍԴ խորհրդական եւ Սահմանադրական իրավունքի կենտրոնի խորհրդի նախագահ **Պետրոս Գեղամյանը** երեկվա ասուլիսի ժամանակ հավելեց, որ Սուսայիթի կոտորածը կազմակերպված էր կոնկրետ արտադրողներով, եւ ի սկզբանե թիրախ էր եղել են ոչ թե Սուսայիթում, այլ Ստեփանակերտում բնակվող հայերը, սակայն Ստեփանակերտում չկարողանալով հասնել իրենց նպատակին՝ արրեջանցիները դատարարեցին Սուսայիթում, որտեղ կասարվածը **Պետրոս Գեղամյանը** նույնպէս որակում է գեղաստանություն ու կարծում, որ հարկ է դիմել միջազգային դատարաններ, որոնք միջազգային հանցանքների համար ընկալելի ու դատարարելի դատանա Սուսայիթի ջարդերը: «Այս առումով միջազգային դատարանը այսպիսի դատարաններին անելիք ունենա», ասաց Պետրոս Գեղամյանը:

System of a Down ալիսահառչակ ռոֆ խմբի մենեթրիչ **Սերժ Թանգյանի** նամակը՝ ուղղված ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանին, «Ազգ»-ը հրատարակել էր երեկվա համարում: Ռոֆ երգիչը՝ շնորհակալորելով Սարգսյանին, նրան հարց է ուղղում. «Արդյո՞ւս սացել էի ձայների մեծամասնությունը, թե՞ ոչ: Դուրս Հայաստանի նախագահը, ներուս լիովին համոզված եմ, թե Դուրս եմ ժողովրդի ընտրած ղեկավարը»: Թանգյանը նաեւ բարձրացնում է բազմաթիվ խնդիրներ, որոնք ղեկավարը պետք է լուծվեն:

անվստահությունը հարկավոր չէ վերածել ֆակտային նոխազի մեր հայրենիքում ուժարությունն անհավասարությունից եւ անարդարությունից: Ես նույնպէս դատարարում եմ զգում աղաքատուրմներին թողնելիք ժառանգության համար: Այդ դատարարում եմ արտահայտվում եւ անարար չեմ Հայաստանի (Թեղոս) համարողությունարթության եւ քաղաքացի աղտոտվածության հարցերի նկատմամբ: Քաղաքացիները Հայաստանում բողոքում են ընտրությունների արդյունքների եւ ֆառաճական քաղաքացիական հեռադրուկով լրատվական միջոցներին ենթարկեցնելու մասին, դատարարությունն անհավասարությունից եւ անարդարությունից: Ես նույնպէս դատարարում եմ զգում աղաքատուրմներին թողնելիք ժառանգության համար: Այդ դատարարում եմ արտահայտվում եւ անարար չեմ Հայաստանի (Թեղոս) համարողությունարթության եւ քաղաքացի աղտոտվածության հարցերի նկատմամբ: Քաղաքացիները Հայաստանում բողոքում են ընտրությունների արդյունքների եւ ֆառաճական քաղաքացիական հեռադրուկով լրատվական միջոցներին ենթարկեցնելու մասին, դատարարությունն անհավասարությունից եւ անարդարությունից:

ֆառաճական քաղաքացիական հեռադրուկով լրատվական միջոցներին ենթարկեցնելու մասին, դատարարությունն անհավասարությունից եւ անարդարությունից: Ես նույնպէս դատարարում եմ զգում աղաքատուրմներին թողնելիք ժառանգության համար: Այդ դատարարում եմ արտահայտվում եւ անարար չեմ Հայաստանի (Թեղոս) համարողությունարթության եւ քաղաքացի աղտոտվածության հարցերի նկատմամբ: Քաղաքացիները Հայաստանում բողոքում են ընտրությունների արդյունքների եւ ֆառաճական քաղաքացիական հեռադրուկով լրատվական միջոցներին ենթարկեցնելու մասին, դատարարությունն անհավասարությունից եւ անարդարությունից:

## Նախագահ Սարգսյանը համաձայն է Թանգյանի հարցադրումների գերակշիռ մեծամասնությանը

Դրան հաջորդեց նախագահ Սերժ Սարգսյանի՝ մի քիչ ղեկավար նամակը, որտեղ գրելով թոռան, աղաքայի ու մարտի դատարար, ակամների ու ռուսների մասին, դատարարում է. «Դու հարցնում ես՝ ներուս համոզված եմ ես: Դատարարում եմ՝ միտ համոզված եմ երեւել, ամեն ինչում, ինչ արել եմ՝ մարտ կառավարելուց մինչեւ ընտրությունների կազմակերպում: Հայաստանը ղեկավար է գզալ, Սերժ»:

ղաքացիական մեջ առկա անարդարությունների դեմ: Խնդրում եմ, լսե՛ք նրանց բողոքները: Լսե՛ք դատարար հայտարարած ուսանողներին եւ մի թողե՛ք ուսումնական հաստատություններին կամ ուսիկաններին՝ լռեցնել նրանց ձայներն ի վնաս ժողովրդավարության: Նրանք Հայաստանի աղաքացի են: Կառավարություն, անարդարություն, արտադրող եւ կեղծված ընտրություններ: Սրանք այն արտադրողներն են, որոնք դատարարել են մեր երկիրն իր ֆառաճացիներին, եւ սրանք ալվելին են, ֆան ակամներն ու ռուսները: Դուրս ի՞նչ եմ դատարարում ամելու քսկելու համար, դատարարում եմ արդյո՞ւս համակարգը բարեփոխել»:

չինքնե՛ք եւս 20 տարի սղատել այդ ազատությանը հասնելու համար: Դրա համար Ձեր ժողովուրդը հավերժ Ձեզ երախտադար կլինի, Սերժ»:

Նախագահի մամուլի խոսնակ **Արմեն Արզումանյանը** երեկ հայտարարեց, որ Սարգսյանը ծանոթացել է նաեւ Թանգյանի երկրորդ նամակին: «Համարաթեթության ղեկավարը նույնակարծի է դարձնում Թանգյանի բարձրացրած հարցերի գերակշիռ մեծամասնությանը, ինչի մասին բազում առիթներով հնարավորություն է ունեցել հրադարարկով արտահայտվելու: Նախագահը համարում է, որ նախընտրական քաղաքում ասվել է ամեն ինչ կամ գրեթե ամեն ինչ ու հիմա արդեն գործելու ժամն է: Ընտրակալությունը հայտնելով ալիսահառչակ երգիչն ու լսել հային իր ակտիվ կեցվածի համար՝ նախագահը հույս է հայտնում, որ մոտ աղաքայում հնարավորություն կլինի սիրված ռոֆ խմբի անբողոքական կազմի հայաստանյան մեծ համերգով միասին մեր փոկ սկսել Հայոց գեղաստանության 100-րդ տարեկիցին ընդառաջ նախատեսվող համազգային ծրագրում»:

Թանգյանը խնդրել է նախագահին՝ հաստատել օրենքի իրարարություն, որտեղ մարդիկ իրենց հարգված զգան օրենքի եւ դատարանների կողմից: Ռոֆ երաժիշտը փաստել է, որ Սահմանադրությունն ու օրենքները լսվ են, սակայն դրանց ղալկատում է իրագործումը: «Մեմ հոգնել եմ լսելով այն ներողություն մասին, ովքեր հեռանում են Հայաստանից թալանված, հոգնել եմ լսել ամենակամ քաղաքացիական ֆառաճական ճնշումների մասին,

ՀԱՄԱՐ ԿԱՐՈՒՅՈՒՄՆԵՐ

## Միայր Սեֆիյան. «Բաֆֆին ճիշտ ուղի է ընտրել»

Շուշիի առանձնակի գումարակի հրամանատար **Միայր Սեֆիյանը** 5 կարելուազույն խնդիր է առանձնացրել, որոնց լուծումը կօգնի Հայաստանին ներադարական կյանքում ստեղծված իրավիճակից դուրս գալու: Սեֆիյանն առաջարկում է մեր ղալկերացրած երկրի տեղակալը ձեռնարկել եւ դրան հասնելու ծրագիր մշակել, համախմբել հայության մտավոր ու գաղափարական ներուժը ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ արտերկրում: Սեֆիյանի գնա-

համար՝ ֆառաճական սերնդափոխություն է անհրաժեշտ, որտեղ կարելու է ոչ միայն տարիքը, այլեւ ուրակը: Պեթ է ձեռավորվի կոլեգիալ որոշումներով առաջնորդվելու սկզբում եւ գտնել մեխանիզմ, որը ղեկավարելի այն երկրությունը, ըստ որի հեղափոխությունը իրականացնում են ռոմանտիկները:

Անդրադառնալով փետրվարյան ընտրությունների արդյունքներին եւ Բաֆֆի Յովհաննիսյանի կազմակերպած համահավաքներին՝ Սե-

ֆիյանն ասաց, որ Բաֆֆին ճիշտ ուղի է ընտրել:

«Մեմ դատարար եմ այդ ուղուն ազակցել: Նա հնչեցրեց մտեր, որոնք աննախադեղ էին, որոնք դատարար ֆառաճական գործելաժող եւ տամբարությունից դուրս էին, նկատի ունեմ այլընտրանքային ուղու տամբարությունը: Սինչ օրը ընտրված ուղիները մեզ միտ տարել են դեղի փակուղի, իսկ այսօր եկել է ժամանակը ֆառաճական ստեղծագործության եւ գտնելու այլընտրանք»:

## Ոչ մի զուգահեռ հանրահավաք հավաքստեղիները եւ ժամերը տարբեր են

Անդրադառնալով «Ազգի» հրատարակմանը՝ ֆառաճարթի լիազոր ներկայացուցիչ **Պապիկ Բաղդասարյանը** հարկ է համարել դատարարում տալ, որ մարտի 1-ին երեւանում անցկացվելիք երկու համարային հավաքները անցկացման վայրերով եւ տարբեր ժամերի դատարարում չեն կարող համընկնել, ֆանի որ ի գիտություն են ընդունվել:

Մաճսոցի դրոշմա-Գր. Լուսավորչի փողոց-Ալ. Մյասնիկյանի արձանի հարակից տարածք, Իսախանի փողոց-Վ. Սարգսյանի փողոց-Համարաթեթյանի հրատարակ-Նալբանդյանի փողոց-Թումանյանի փողոց-Ազատության հրատարակ երթուղով երթ անցկացնելու վերաբերյալ:

Բաֆֆի Յովհաննիսյանի լիազոր ներկայացուցիչ Արմեն Մարտիրոսյանի ի գիտություն ընդունված իրազեկմամբ էլ մարտի 1-ին հավաք է անցկացվելու Մյասնիկյանի արձանին հարող տարածքում:

ա) ՀՀԿ-ի իրազեկումը՝ մարտի 1-ին, ժամը 16-23-ը Ազատության հրատարակում հավաք եւ հավաքի ընթացում, ժամը 20-ին Ազատության հրատարակ-

մարտի 1-ին, ժամը 16-23-ը Ազատության հրատարակում հավաք եւ հավաքի ընթացում, ժամը 20-ին Ազատության հրատարակ-

մարտի 1-ին, ժամը 16-23-ը Ազատության հրատարակում հավաք եւ հավաքի ընթացում, ժամը 20-ին Ազատության հրատարակ-

## Թե ինչպես են իրականում հայերը «ծեծել» արրեջանցիներին... Ֆրանսիական խորհրդարանում

1-ին էջից

Այդուհետեւ արրեջանցիները հարկված էլ Վարժապետյանին, որի կողմից հայտնված մի խումբ հայերի ու արրեջանցիների միջեւ ծեծկռուխ է սկսվել: Ու մինչ ներկաները փորձել են բաժանել ծեծկռուխի մասնակիցներին ու ներս են մտել Ֆրանսիայի խորհրդարանի անվանադրամ ալիսահառչակները, «անտաղատելիորեն», հայտնվել է նաեւ Ֆրանսիայում Արրեջանի դեսպան Էլչին Ամիրբեյովը իր քալանքով ու հանդես եկել դատարարում:

Հայ դատարար ֆրանսիական գրատեղակն էլ միջադեղի առնչությամբ եւ այս համատեղում հանդես է եկել հայտարարությամբ, ընդգծելով, որ արրեջանցիները ստորագրեցին իրականացվել է Արրեջանի դեսպանատան առջեւ բողոքի ակցիան տաղալելու համար, ավելացնելով, որ արրեջանցիները մամուլի հրատարակումները, թե արրեջանցիներին ծեծելով լուրջ վնասվածքներ են հասցվել, նաեւ կոտորածներ՝ իրականությանը չեն համարատարարում:

Ալվելին, մեր որոշումները կայքեղում, «ծեծված արրեջանցիներին» լուսանկարներ գտնելու առումով, անհաջողության մասնակցեցին, ֆանի որ «ամենածեծված» վիճակը առանց որեւէ անգամ կաղտոկի աչքի թեկի հսկողությանը համոզված արրեջանցի սարդիներից մեկն էր, իզակամ սեղի, որը, սակայն, նույն արրեջանցիների իրար չհամարատարարող հայտարարություններից մեկի համաձայն՝ չէր էլ ծեծվել, այլ հասցրել էր «փախչել»:

Նույն միջադեղի կաղտակցությամբ Փարիզից լրագրող **ժան Էսֆիյանը** «Ազգի»-ն տեղեկացնում է, որ միջադեղում կազմակերպված է եղել ՀՀԿ-ի հսկողությանը համոզված արրեջանցի սարդիներից մեկն էր, իզակամ սեղի, որը, սակայն, նույն արրեջանցիների իրար չհամարատարարող հայտարարություններից մեկի համաձայն՝ չէր էլ ծեծվել, այլ հասցրել էր «փախչել»:

Ֆրանսիայի Նոր սերունդ կազմակերպությունը տեղի ունեցածից հետո չեղյալ է հայտարարել նախադեղ փետրվարի 27-ին Ֆրանսիայում Արրեջանի դեսպանատան առջեւ ծրագրված բողոքի ակցիան:

Նույն միջադեղի կաղտակցությամբ Փարիզից լրագրող **ժան Էսֆիյանը** «Ազգի»-ն տեղեկացնում է, որ միջադեղում կազմակերպված է եղել ՀՀԿ-ի հսկողությանը համոզված արրեջանցի սարդիներից մեկն էր, իզակամ սեղի, որը, սակայն, նույն արրեջանցիների իրար չհամարատարարող հայտարարություններից մեկի համաձայն՝ չէր էլ ծեծվել, այլ հասցրել էր «փախչել»:

Մ. Խ.

**Շվեյցարացի նկարիչ Ռուդոլֆ Տյոդֆերը, երբ 19-րդ դարում առաջին անգամ Շվեյցարիայում դասկերտելու ուրախ դասնություններն իրար հաջորդող կոմիքսներով, այդ ժամանակ ընթերցողները թերևս չէին էլ դասկերտացում, որ սարիներ անց գրաֆիկական վեժերը, զարգանալով կոմիքսների հիմքի վրա, դասկերտելու են անգամ ամենալուրջ դրամատիկական ու փիլիսոփայական գործերը:**

**Ի՞նչ է գրաֆիկական վեժը**

Եթե հակիրճ բացատրենք, ապա կարող ենք դասկերտացնել, թե գրաֆիկական վեժը որտե՛

կարդան գրաֆիկական վեժերը: Սկզբում իհարկե դժվար է լինելու, քանի որ գրի մեր շուկայում սա անծանոթ աղան է», ավելացնում է Տյոդֆերը Մանգասարյանը: Գրաֆիկական վեժը չնայած համարվում է ֆրանսիական մշակույթ, սակայն դրա նախաձեռնողը Շվեյցարիան է, որտեղ նկարված առաջին կոմիքսները ջերմ ընդունելություն գտան Ֆրանսիայում: Ու քանի որ ֆրանսիացիներն ունեն արվեստի վճարող բավականաչափ մեծ շուկա, Ֆրանսիայում գրաֆիկական վեժը զարգացավ ու հասկալի վերջին 15 տարիներին սկսեց կիրառվել անգամ



ներ, եւ անցած 4-5 տարիների ընթացքում ավելի քան 30 հայ ստեղծագործողներ մասնակցել են ֆրանսիացի նկարիչների վարժարանի դասերին: Հայաստանում արդեն հրատարակվել է գրաֆիկական 5 վեժ, իհարկե՝ 1990-ականներից փոքր զրույկներ ու բրուշներ են հրատարակվել են, սակայն ավելի ծավալուն աշխատանքներն առայժմ 5-ն են. ի դեպ, դրանցից մեկն էլ լույս է տեսել վերջերս ու դասնում է հայագետ, Մխիթարյան միաբանության հիմնադիր Մխիթար Սեբաստյանի մասին: «Գտնում ենք՝ արդեն ժամանակն է, որ ֆրանսիացի նկարիչների՝ հայ նկարիչներին փո-

Լեռնային Ղարաբաղում մարտի սկզբից լինելու են գրաֆիկական վեժի վարժարանի դասեր, որոնք կանցկացնի Տյոդֆերը Մանգասարյանը: Վարժարանի դասերը զուգահեռաբար կանցկացվեն նաև ինստիտուտի՝ Facebook անցանցով, եւ բացի դասերից մերկա մասնակիցներից՝ մյուս բոլոր ցանկացողները կարող են համադասարանական նյութերը ստանալ ինստիտուտից: Ղարաբաղի 12 նկարիչներ արդեն մասնակցել են սցենարական դասընթացներին, իսկ մարտի սկզբից, ինչպես նախորդ, կլինեն նկարչական դասընթացները: Ընդհանուր հաշվով՝ նախագծին կմասնակցի շուրջ 14 հեղին-

## 9-րդ արվեստ կամ նոր ժանր հայկական արվեստում

Ֆիլմ է ամփոփված գրում, սակայն գրում այն դասկերտված է սեղմ ու խտացված: Պատկերացրե՛ք՝ կինոնկարից վերցվում են հիմնական տեսարանները, որոնք դեմոնստրացնում են դեմոնստրացիայի արտահայտչականություններն ու ամփոփվում են գրում: Գրաֆիկական վեժի դեմոնստրացիոն նկարագրությունները չի կարող սեփականում, ասեմք, հերոսների, բնության կամ որտե՛ ինստիտուտի նկարագրությունները դուրս են գալիս, ու ինչպես ֆիլմում, ընթերցողը դրանք է սյուժեի զարգացումները տեսնում է դասկերտված ու կարդում միայն կարճ սեփականում կամ երկխոսությունները, բայցեւ կամ գրաֆիկական վեժեր, որոնց դասկերտացումներն ընդհանրապես առանց սեփականում երկխոսությունների են:



դրամատիկ գործեր ներկայացնելիս:

Տյոդֆերը Մանգասարյանը իմն էլ հեղինակել է դրամատիկ մի ստեղծագործություն, որը լույս տեսավ Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի կառավարությանը: «Բայց եթե նման գործ լույս տեսներ 60-ական թվականներին, ապա կոմիքսներով դրամատիկական գործ կարգվելու կհամարվեր անհեթեթություն», ասում է Տյոդֆերը Մանգասարյանը:

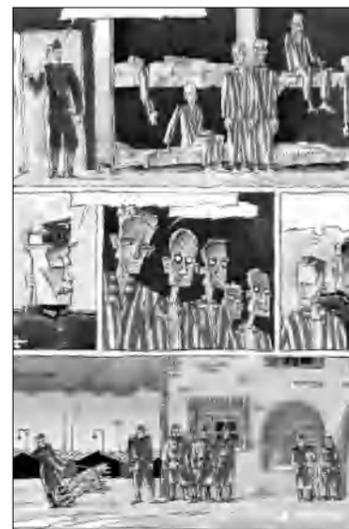
Ֆրանսիայում գրաֆիկական վեժը համարվում է 9-րդ արվեստ, ու դեռ մասնակց է ֆրանսիացի երեսնամյա անգամ իրենց երկրի դասնությունը կարդում են կոմիքսներով, կամ ինչպես ֆրանսիացիներն են ասում՝ նայում ու

կարդում են նկարված ժառանգություն: Կան բազմաթիվ հայտնի ստեղծագործություններ, որոնք վերածվել են գրաֆիկական վեժերի, դրանցից են, օրինակ՝ «Գամծերի կղզին», «Ռոբինզոն Կրուզոն»:

Ջրուցակիցս նույն է, որ գրաֆիկական վեժը կարդալու իր ձեռն ունի, ինչը միայն երկխոսությունները կարող է հարկավոր է հասկանալ նկարները: «Մարդիկ կան, որ ասում են՝ մի օրում կարդացի, մի բան չէր, սակայն գրաֆիկական վեժերը դեմք է ընկալել: Օրինակ՝ ֆրանսիացիները գրաֆիկական վեժեր կարդալուց հաճույք են ստանում», նույն է Տյոդֆերը Մանգասարյանը:

**Գրաֆիկական վեժ Արցախի մասին**

Նկարիչ Մանգասարյանը դասնում է, որ գրաֆիկական վեժերը Հայաստանում սկսեցին տարածվել 2008-ից: Մինչ այդ՝ 2007-ին Տյոդֆերը Մանգասարյանը եւ 3 ֆրանսիացի ստեղծել էին «Հայաստանում դասկերտացումների զարգացման ասոցիացիան», որը գրանցվեց դասկերտացումների աշխարհի մայրաքաղաք համարվող ֆրանսիական Անգուլեմ քաղաքում: Ասոցիացիայի ստեղծմանը հաջորդեցին երկու փառատոներ ու բազմաթիվ վարժարանի դա-



խանցած փորձը վերջապես ստանա գրի ձեռ: Իսկ մեր ծագիրը որոշեցինք սկսել Արցախից», նույն է Տյոդֆերը Մանգասարյանը:

Արցախի մասին գրաֆիկական վեժ ստեղծելու նախաձեռնությունը «Շուշու» ընկերությանն է: «Շուշու» գործունեության հիմնական ոլորտը գրառարարությունն է, ու ստեղծված օրվանից ընկերությունը ձեռնամուխ է եղել Արցախը արթնացնելու ներկայացնելու գործին:

Արցախի մասին գրաֆիկական վեժ ունենալու գաղափարի շուրջ ծավալվեց նաև գաղափարը մի նախագծի, որի համաձայն՝

նակ, հետո նրանք իրենց նկարներով կկազմեն Արցախի մասին գրաֆիկական վեժը:

Ըստ Տ. Մանգասարյանի՝ վարժարանի դասերը դեմք է ավարտվել մինչև մարտի կեսերը, եւ հետո՝ ամփոփված ժամանակում մասնակիցները դեմք է նկարել Արցախի մասին դասնություններ: Եվ բացառապես դրամատիկական դասնությունների վրա հիմնված գրաֆիկական վեժի շուրջնադրույթը լինելու է Շուշուում այս արվեստի մասին 9-ին՝ հենց Շուշուի ազատագրման օրը:

«Ընթերցել ենք դասնությունների այնպիսի բարձր, որ նախ կարողանանք ցույց տալ, որ Արցախը ցաս հին, քրիստոնեական ու հայկական սարած է, ապա ծավալվելով՝ ցույց ենք տալու Արցախի իր արթնացումը», ասում է գրուցակիցս եւ ընդգծում, որ գրաֆիկական վեժում Արցախը կներկայացվի նորովի:

Արցախում գրաֆիկական վեժերի ծագրի իրականացմանը «Շուշու» ընկերությունը ցուցաբերում է իր ֆինանսական աջակցությունը ու մասնակցում կազմակերպչական աշխատանքներին:

**Ի. ԳԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ**  
Նկարները՝  
Տյոդֆերը Մանգասարյանի  
«Լուրջություն» գրաֆիկական վեժից

## TB APM PY հեռուստալիքը վաճառվեց հետո հայկական չի լինի

Ռուսաստանում 2010 թվականից գործող TB APM PY հեռուստալիքը փակման վստահի ակ է: Վաճառքի է հանված մի լայնընդգրկված լրատվական նախագիծ, որը կոչված էր միավորելու աշխարհի ռուսալեզու բոլոր հայ համայնքներին: Ըստ կանխատեսումների, վաճառվեց հետո հեռուստալիքի սեփականատերը հայկական ընկերություն չի լինի:

ընդերքել TB APM PY ՓԲԸ-ի կառավարի մեջ:

Նույն 2010 թվականին հայտնի գործարար Լեւոն Հայրապետյանը հեռուստալիքին 1 մլն դոլարի վարկ հասկացրեց: Հիմնադիրները նաև խոսք վարկեր վերցրին բանկերից, հուսալով, որ երեք-չորս տարի անց հեռուստալիքը կունենա կայուն վարկանիշ եւ ուրույն տեղ լրատվամիջոցների շուկայում:

TB APM PY-ի լարանի կեսը կազմում էին ռուսալեզու հայերը, իսկ մյուս կեսը՝ Ռուսաստանի, ԱՊՀ երկրների, Եվրոպայի, ԱՄՆ-ի ուրիշ երկրների համայնքների ռուսալեզու ներկայացուցիչներ: Սակայն Ռուսաստանում ազգային հեռուստալիքի չի կարող գոյատևել մեկ ընթացիկ միջոցներով, եթե գործունեության եկամուտները չեն ծածկում զարգացող գործարարության ծախսերի գրեթե մի մասը:

Արմեն Ղազարյանն ասում է, որ դեռությունները միլիարդավոր դոլարներ են ծախսում իրենց դրական նկարագիրը ստեղծելու, ուրիշ երկրներում իրենց փառա-

ցիների հանդեպ հանդուրժողականություն դաստիարակելու, ազգամիջոցային եւ միջդավանանալից հակամարտությունները կարգավորելու համար: Սակայն Ռուսաստանի հայերի համար գործող, Մոսկվայի կենտրոնում արտադրական կարողություններ, ստույգային արտադր, աշխարհում արբանյակային, մալիսային անխափան հեռուստալիքների առաջնությունը դրո՛՛ք է ստեղծվել ենթակառուց են սեփական լարան ունեցող հեռուստալիքները թողնված է բախի փառատոներին:

TB APM PY-ի ստեղծման ու զարգացման նպատակով արդեն ներդրվել է ավելի քան 10 մլն դոլար: Ընկերության կանոնադրական կառավարիչը 90 մլն ռուբլի է, բոլոր ակտիվները միասին՝ 115 մլն ռուբլի: Ռուսաստանում ալիքը հեռարձակվում է շուկային 95 տոկոսը վերահսկող վճարովի հեռուստատեսության բոլոր խոշորագույն օպերատորների ցանցերում: «Տրիկոլոր», «Ռուստելեկոմ», «ՄՍՍ Սսրիմ», «Էր Տելեկոմ»: Միայն ստեղծված տեսանյութերի

ու ձայնագրությունների ծավալը 80 թերաբայթ է: Սակայն այլևս անհնար է ֆինանսավորել այդ նախագիծը:

ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայում, Լիբանանում եւ այլուր հայ համայնքների հիմնած հեռուստալիքները հաջողությամբ գործում են տարիներ շարունակ, իսկ Ռուսաստանում դա չի հաջողվում, չնայած հայ համայնքի բավական բարձր կենսամակարդակին: Ըստ երեսույթին, մյուս երկրներում համայնքները առավել սրությամբ են զգում միասնական ստեղծակցական սարածի կարիքը եւ ազգային ցահը:

TB APM PY-ի եթերում զգալի տեղ են գրավում երաժշտական հաղորդումները, դեկավարությունը ձգտում է գերել մնալ չստեղծված ստեղծակցությունից, էժանագին, զգայացումը եւ սկանդալային նյութերից: Կարելի է ասել, որ դա ընթանական ալիք է բոլորի համար: Կայացած այդ հեռուստալիքի համար առաջարկվող գինը 80 մլն ռուբլի է (մոտ 2,6 մլն դոլար), որը երեք-չորս անգամ դրական է շուկայա-

կան գնից: Հմարավոր գնորդների հետ փնտրվում է գործարքի երկու արբերակ: Առաջինը բաժնետոմսերի 94 տոկոսի վաճառք է 80 մլն ռուբլով: Բաժնետերերը ստացված միջոցները կփոխանցեն TB APM PY-ի բանկային հաշվին որդես անսկոս նպատակային փոխառություն՝ ընկերության ամբողջ օպերատիվ վարկափոխառական դասի մարման համար:

Երկրորդ արբերակը դասերի վաճառքն է (80 մլն ռուբլի ընդհանուր գումարի մեջ), որի հետեւանով իրեն ներդրողի (աղագա սեփականատերից) անսկոս նպատակային փոխառություն TB APM PY ՓԲԸ-ի բանկային հաշվին փոխանցված 80 մլն ռուբլի ֆինանսական միջոցները լիովին կհասկացվեն ընկերության ամբողջ օպերատիվ վարկափոխառական դասի մարմանը, իսկ բաժնետերերը բաժնետոմսերի 94 տոկոսի փաթեթը ներդրողին կվաճառեն 1 (մեկ) ռուբլով:

**Պատասխան**  
**Պ. ԲԵՇԵՑՅԱՆԸ**



Ա. ՖԻՆԻՎԱՆԵ ԵՐԱՇՏԱԿԱՆ ԳՊՐՈՅ

Երեկո՝ նվիրված Գարեգին Նժդեհին



Օրերս Արամ Խաչատրյանի անվան ռուսական օպերային թատրոնի ներկայացումները Գարեգին Նժդեհին նվիրված երեկո, որը կրում էր «Անհայտ Գարեգին Նժդեհ» խորագիրը:

Գարեգին Նժդեհին նվիրված երեկոն կազմակերպվել էր Անահիտ Ֆիցիկյանի անվան երաժշտական դպրոցի սնուցման Նուրմե Շամայայանի նախաձեռնությամբ և Արամ Խաչատրյանի ռուսական օպերային թատրոնի արտադրության օժանդակությամբ:

Միջոցառմանը ներկա էին Գարեգին Նժդեհի թոռնուհին՝ Եսֆիրա Տրդատյանը և ծոռը՝ Գարեգինը: Երեկոյի ընթացքում Նժդեհի թոռնուհին երիտասարդների համար մանրամասներ, հետաքրքրական դետիլներ էր պատմում Գ. Նժդեհի մասին, ինչպես և կիսվում էր իր օրվա փորձերի մասին: Գարեգինը երիտասարդներին համար էր փոխանցում իր փորձը, որը ցուցաբերում էր իր ստեղծագործության մասին: Գարեգինը նաև փոխանցում էր իր փորձը, որը ցուցաբերում էր իր ստեղծագործության մասին:

Երեկոյի ընթացքում ցուցաբերվեց Նժդեհին նվիրված վավերագրական ֆիլմ, որում ներկայացված էր նրա կյանքի ու ստեղծագործության մասին:

«Ազգը» զրուցեց կազմակերպիչներից **Նուրմե Շամայայանի** հետ: «Գարեգին Նժդեհ» ֆիլմը, որը ցուցաբերվեց միջոցառման ընթացքում, նկարահանվել է երեք

սարի առաջ: Ֆիլմի ցուցադրությանը ցավով ներկա չէր Նժդեհը՝ Մանուկ Մուրադյանը, որը մահացել է այս սարի հունվար ամսին: Այս միջոցառման նպատակն էր վավերագրական ֆիլմով լրացնել վերջերս կրթական շաբաթը: Զեյնեյանի կողմից նկարահանված գեղարվեստական ֆիլմի տրամադրությունները, ամբողջացնելով հանրության կարծիքը Գարեգին Նժդեհի մասին, ինչպես և նաև կազմակերպել հանդիպում Նժդեհի ազգականների, ժառանգների հետ»,- և ավելացրեց: «Ցանկանում եմ, որ մեր երեխաները դաստիարակվեն որդեսիրտով և արդարավորապես հայրենասեր մարդիկ»:

Զրուցելով մտազգայնացման մասին Նուրմե Շամայայանը նշեց, որ Ա. Ֆիցիկյանի երաժշտական դպրոցն ակտիվ գործունեություն է ծավալում՝ կազմակերպելով սարստեսակ միջոցառումներ, օրինակ՝ ռուսական մասին, լեզվական համագործակցություններ, որից արդեն արտաստեղծվել է մանկատանը:

Ուրախ է, որ կան մարդիկ, որոնք մտածում են մտազգայնացման մասին, ինչպես նաև սարստեսակ մտածողներ: «Մտազգայնացումը մտածողներին է պատկանում»:

Մտազգայնացումը մտածողներին է պատկանում»:

Ասոս Աղաբաբյանի «Մենակը» գրքի առիթով

Սույնով մեր գայրույթն ենք հայտնում Ասոս Աղաբաբյանի «Մենակը» գրքի առիթով: Գրքի ծանոթագրությունում կարդում ենք, որ «վերջին հիմնում հայտնի ակադեմիկոս Գրիգոր Գուրգալյանի հայտնագործություններն են (Օրին-1, Օրին-2)»: (Նկատելով «Օրինները» հայտնագործություններն չեն, այլ գիտական սարքեր, որոնցով կատարվել են հետազոտություններ):

Այս վերջին կատարյալ հերոսանք է գիտության համոզող ընդհանրադրություն, այն վարկաբեկում է թե՛ Հայաստանի գիտությունը, թե՛ հայագիտության օտարազգի խոշոր գիտնականներին, թե՛ մասնավորապես Գրիգոր Գուրգալյանին, նրա դեկլարացիան մասնագետներին և նրանց գործը: Ենթադրելով վերջինից իրադարձությունների իբր գեղարվեստական ներկայացումը որոշ հասկանալի ուղղակի գաղափարներ է հիշեցնում, ասեմք՝ երբ Բեթմենը փառաբանում մտազգայնացումը և հայ գիտնականի գործին համաձայնաբերական իմպրեսիոնիզմի հյուսած սադրանքները:

Տիեզերական հետազոտությունների արժեքը, նաև հայ մասնագետների մասնակցությունը դրանում, ինքնին բավականաչափ ծանրակշիռ թեմաներ են և կարիք չունեն որևէ «գեղարվեստական» գունազարդման, թայմանով, որ մեկնված են խնամքով, խստիվ հիմնված միայն փաստագրերի վրա: Միջոցառման նմանօրինակ անհեթեթությունները կարող են երիտասարդ ընթերցողի մոտ լինել թյուր մտաբերություններ ստեղծել գիտության դժվարին գործընթացի և գիտնականների վերաբերյալ:

**ՎԱՏԱԳԵ ԳՈՐԵԶՈՎՅԱՆ**  
Ֆիզ. մաթ. գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

**ՄԵՆԱԿԵՆ ԳԵՐԵՄԻԱՆ**  
ՎՍՄՍ ղեկավար մրցանակի դափնեկիր, «Օրին» ծրագրի առաջատար կոնսուլտանտ

**ՄԱՆԱԿԵՆ ԳԵՐԵՄԻԱՆ**  
ՎՍՄՍ ղեկավար մրցանակի դափնեկիր, «Օրին» ծրագրի կառավարման համակարգի գլխավոր ինժեներ  
27.02.2013

Անոյե Յովհաննիսյան երկու օպերային շաբաթվա ընթացքում կը ստորագրի Լոնդոնի Արվայական օպերային հետ

Ստրուտի կու սան Արվայական (թագաւորական) օպերայի հրատարակած յայտարարութենէն Անոյե Յովհաննիսյանին վերաբերող կարգ մը մէջբերումներ:

«Արվայական օպերան հրճուհի էր յայտարարել, որ ինքն երգիչները՝ ընթացքում 50 երկիրներու 365 թեկնածուներէն, յիշի մասնակցին Ջեթ Փարրի անուան երիտասարդ արուեստագետներու ծրագրին, սեղաններ 2013-էն սկսեալ: Ընթացքում ինքն երգիչներն են Հայաստանէն՝ սոփրանո Անոյե Յովհաննիսյանը

Աւստրալիայէն՝ սոփրանո Զիանա Գալուպի  
Ռուսաստանէն՝ մեցսոփրանո Նադեժդա Զարիպինա  
Իրլանդիայէն՝ մեցսոփրանոյ Ռեյնա Զեյն



ցանակակիրներն մէկը, մասնակցեցաւ վերոյիշեալ համերգին, որ տեղի ունեցաւ սրբ Կերոն և Լէյդի Էլիզաբեթ Լոնդոնի թատրանում քննարկարան մէջ, փետրուար 7-ին, հրապարակ ընթացքի երաժշտաւր հասարակութեան ներկայութեան: Անոյե առիւմներ ներկայացրաւ իր կատարողի ձայնով, կատարողական մեծ վարժեցումներ և հրաշալի մեկնաբանութեամբ, երբ երգեց՝ «Ja Zhdu Tebja» (S. Rachmaninov), «Nun eilt herbei Wintz, heitre Lune» (Otto Nichilai) և «Lo son lumile ancilla» (Francesco Cilea):

Կարծիքներ Անոյե Յովհաննիսյանի մասին

«Անոյե Յովհաննիսյան անհեղափոխ 2012-ի «Clonter Opera» մրցանակը, որ ունի բացառիկ վարկ և միակ միջ-երաժշտանոցային մրցանակն է Մեծ Բրիտանիոյ մէջ: Երգիչները, որոնք կը նշանակուին Մեծ Բրիտանիոյ առաջնակարգ երաժշտանոցներու սնուցման կողմէ, կը մասնակցին այս մրցոյթին, որ տեղի կ'ունենայ Clonter Opera Theatre-ին մէջ: Ընդհանուրապէս Անոյե մրցանակակիրին, որ լինուի արժանի է այս մրցանակին»:

Պրոֆ. Ջոն Վալաչ  
Տնօրէն Սկոթլանդի արվայական երաժշտանոցի

«Մրցոյթին մասնակցող թեկնածուներուն խումբը ցած գորտուր էր և ուներ միջազգային բնոյթ: Յայտնի չէր թէ դաստիարակ մարմինը որո՞նք յիշի սար գլխաւոր մրցանակը, քանի որ առաջին երկու արիաները նոյն մակարդակ ունէին: Բայց երբ դաստիարակ Անոյե Յովհաննիսյանը երգեց, անմիջապէս յսակ դարձաւ, որ նախորդ կատարողները կրնային միայն երկրորդ տեղը գրաւել»:

MPM Fims

«Անոյե Յովհաննիսյան, որդէս Clara, կարծես սովորական չեստակ մը առտեայ ձայն ունենար, մինչև այն վայրկեանը, երբ ան հանդիսատեսին ներկայացաւ ծոսուած որդէս մայրաթիւ: Այդ վայրկեանին կարծես ան լին կերտարանափոխուեցաւ: Անոր յանկարծակի յայտնաբերած բոլորովին անտապալի վեհ ձայնը, ոչ միայն ողջունելի էր, այլև կարծես երկնային դրամա»:

«Opera Britania»:  
Նորանոր յաջողութիւններ կը մարտնչի սաղանդաւաւ հայ արուեստագիտիկին:  
ՄԱՏԱՌԻ ԿՈՐԵՆԵՆԵՆ  
Լոնդոն

Մտազգայնացումը մտածողներին է պատկանում»:

«Վանա ծովուն արձալույսը» ֆիլմի ցուցադրություն Արեւմուտ

2013թ. փետրվարի 18-ին Հունաստանում ՀՀ դեսպանության և Հայաստանի ազգային կինոկենտրոնի ջանքերով Արեւմուտի «Միկրոկոսմոս» կինոթատրոնում տեղի ունեցավ 2012թ. Լուսակալու կայացած Պելոպոնեսի առաջին միջազգային կինոփառատանի մասնակցի՝ Նեմիսի Արսակ Իգիթյանի և Վահան Ստեփանյանի, սցենարիստներ Արմեն և Արեւ Վաթիսյանների «Վանա ծովուն արձալույսը» ֆիլմի ցուցադրությունը: Այն դասնում է Մեծ եղեռնը վերադարձնելու և ԱՄՆ գաղթած Կարապետ Փամբուկյանի մասին, որը ձգտում է ամեն կերպ իր աներկանցական սերունդի մէջ արթնացնել ու անհրաժեշտ կրօնայալ Հայրենիքի հետ կապը, ազգային արժանատիքները:

Պելոպոնեսի միջազգային կինոփառատանի սնուցումները նախաձեռնել է սարկա ընթացքում Հունաստանի սարքեր փառաբանում անցկացնել մասնակցի երկրների կինոմասնագրաֆիայի երեկոներ՝ համադասարան ֆիլմերի ցուցադրությամբ: Առաջին երեկոն նվիրված էր Հայաստանին և անցավ Հունաստանի մայրաքաղաքում:

Բազմամարդ միջոցառմանը ներկա էին Հունաստանի օրենսդիր և գործարար իշխանությունների, մշակութային ու հասարակական



կազմակերպությունների, գիտության, մշակութային և արվեստի ներկայացուցիչներ, լրագրողներ, դիվանագետներ, հունահայ համայնքի, այդ թվում՝ համայնքային կառույցների ներկայացուցիչներ:

Ֆիլմը ջերմ ընդունելություն արժանացավ հանդիսատեսի կողմից:



«100 ՀԱՉԱՐ ԱՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»

## Մոխսակ սնից՝ «սեւ ֆաղափն»

Տարեկան արդյունաբերական կողմը Մոխսակ սև մաշակման կայանում երկու «հանրագիր» էր նախատեսվել եւ հույս ուներ, որ դրանցից յուրաքանչյուրին 100000-ական մարկ միանալու դեղինում, ինչպես հարկն է, ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբաման հանդես կգա համադասարան հայաստանյայցիներով: Առաջին համագործակցությունը տրամադրվում էր Մոխսակ սև հսկայական ԼՂ խնդրի, երկրորդը՝ «Խոջալուի ցեղատարածություն» վերաբերյալ:

Միջանկյալ ընդգծենք, որ մինչև փետրվարի կեսերը հանրագրից յուրաքանչյուրին հազիվ մեկ ասանյակ մարկ էր արձագանքել, եւ վիճակն այնքան խայտառակ էր, որ «իլիամորոն» ստիպված էր արդեթեանցիներին «իսկական հայրենասիրությամբ» դասեր տալ: Ըստ Բաբիկ լրատվամիջոցների վերջապես «հավաքել են անհրաժեշտ քանակի ստորագրություններ»: Բաբիկը շուտով դասեր տալու արժեքը ստասում էին, թե ինչ կասի Մոխսակ սևը:

Երեկ Արթուրյանի ԱԳՆ-ն անդրադարձել է հանրագրերի առթիվ Միացյալ Նահանգների քննադատությանը: «Մոխսակ սև ընդհանուր բնույթի հայաստանյայցիները «խոջալուի ցեղատարածության» (չափերը մերն են՝ Վ. Ա.) առթիվ հանդիսանում է այդ հարցում ԱՄՆ կոնկրետ դիրքորոշման բացակայություն», - սա է արդեթեանական արտահայտված գերատեսչության արածած միակ նախադասությունը:

Ինչ է սեղի ունեցել: Ի դրսեւան խանգարելի՝ Մոխսակ սև մաշակման կայանում սեղադրվել է հետեւյալը. « Միացյալ Նահանգները խորապես ցավում է Արթուրյանի արտահայտված վերաբերմանը (- Վ. Ա.) միջոցառումների ժամանակ մարդկային ողբերգական զոհերի համար: Դա մեզ հիշեցնում է, որ դարաբաղում հակամարտությունը չի կարող ունենալ ռազմական լուծում, եւ միայն ամուր խաղաղ կարգավորումը կարող է ադախովել սարածաբանի կայունությունը, բարգավաճումը եւ հաստատությունը: Որդեք եՆՀԿ Միջուկի խնդիր համաձայնագրի, Միացյալ Նահանգները բարձրադասում է խաղաղության հասնելու համար

բոլոր կողմերի հետ համագործակցությունը»:

Ինչ էր ուզում եւ ինչ ստացավ Արթուրյանը:

Ուզում էր, որ Միացյալ Նահանգների նախագահը «դասադարձի «խոջալուի ցեղատարածությունը», հսակ մասնաձեւի, որ հակամարտությունը սկսել է հայկական կողմը՝ սարածաբանի նկատմամբ ունենալով Արթուրյանի հանդեպ, կոչ անի «անհատալ եւ առանց նախադասմանների օկուպացված սարածաբանից դուրս բերել հայկական օկուպացիոն գործերը», սղառնա «դասաբանից»:

Իսկ Մոխսակ սևը վերցրեց եւ Զարավային Կովկասում «ի միակ հուսալի դաճակցի» փաստըն ցույց սկսեց «երեւ մասի» հայտնի կոմբինացիա: Այլ դասաբան չէր էլ կարող ինչել: Թեեւ հանում արդարություն դեմ է նեւ, որ «Արթուրյանի եւ Զայասանի միջոցառումը» ձեւակերպումը մտածելու եղ թողնում է: Գլխավորը, սակայն, ԱՄՆ-ի հորդորն է Արթուրյանին անհմաս հուզականություն չդրսերել, այլ կարգավորման ուղղությամբ կասարել սանձնած դասակարգություններից բխող հայել, մոտասակարգվել ոչ թե նոր ռազմական արկածախնդրության, այլ կայուն խաղաղության, բնադրումների մեջ մնել ոչ թե կողմերից մեկի, այլ՝ բոլորի հետ:

Նման դասաբան, ինչ խոսք, Արթուրյանի ԱԳՆ-ի աչքին դեմ է երեւ «կոնկրետ քննադատության» Միջոցառումը դա չափազանց հսակ, երկիմաստության եղ չթողնող վերաբերմունք է: Արթուրյանի արտահայտված վերաբերմունքն արտահայտվում է: Տեւ է արվում, թե իբր բոլորովին էլ խոցված չեն Մոխսակ սև վերաբերմունքից: Իրականում Վաչինգսոնի դասաբանը երեկ թե «սնային աշխատանքի» լրագրայն թեմա է Բաբիկը իբխող վարչախմբի համար: Մանավանդ՝ սարին նախընտրական է, արդեթեանական հանրությունը՝ վերջին ասանայակում աննախադեղ փորոկված:

ԱՄՆԻ ԱՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

## Ճաղոնիան խոստովանեց կետրություն իրական նդասակը

Ճաղոնիայի կառավարությունը դասաբան խոստովանել է, որ կետրությունը թույլատրում է ոչ թե զիտական նդասակներով, այլ հանում սննդի հայթայթման: Այդ մասին հայտարարել է երկրի ձկնանստության նախարար Զոսիմասա Խայասի, որի խոսքերը մեթրեում է Լոնդոնի «Թայմս» թեթրը:

Խայասին բնադատել է օսար դետրություններին եւ միջազգային կազմակերպություններին, որոնք դժգոհ են Ճաղոնացիների կետրական գործունեությունից:

Կետրության միջազգային հանձնաժողովը (IWC) արգելում է կետրուսակ, սակայն Ճաղոնիան անստում է արգելիլ: Անցյալում կետրությունը հիմնավորվում էր զիտական նդասակներով, բայց հիմա կառավարությունը խոստովանում է, որ կետր մսի մեծ մասը հայտնվում է ռետրաններում:

Խայասին նեւ է, որ ավստրալացիները որում են կետրուսակ, կրեացիներն ուում են ան միս: «Ճաղոնիան այդ ժողովուրդներից

չի դահանջում հրաժարվել իրենց ավանդույթներից», սսել է նա:

Վերջերս Ճաղոնացի ձկնորսների եւ բնադահողների փոխարաբերությունները սրված են կետրության դասաբանը: Բնադահողները նույնիսկ փորձել էին կանգնեցնել Ճաղոնական ձկնորսանակը: Ի վերջո փետրվարի 25-ին աներիկյան Սիեթլ ֆաղափ դասարանը արդարացրեց կետրություններին, իսկ նանց խանգարած բնադահողան ակսիվիտների գործողությունները հանեմսեց ծովահեությունը հետ:

IWC-ն կետրությունը արգելեց 1982-ին: Բացառություն արվեց միայն փոքր ժողովուրդների համար: Արգելը դեմ է ուժի մեջ մեծի 4 սարի անց: Սակայն IWC կանոնադրությունը փաստաթղթի փոփոխությունները մերժող երկրներին թույլ է տալիս չկասարել դրանք: Տվյալ հանգամանից օգսվելով՝ կետրությունը բարունակում են Ճաղոնիան, Նորվեգիան եւ Իսլանդիան:

Պ. Բ.

## Որոշուաչիությունը սկսվում է դորոցից



Երեկ ՎիվաՍել-ՄՍՍ ընկերության գրասենյակում տեղի ունեցավ մամուլի ասուլիս՝ «Որոշուաչիությունը սկսվում է դորոցից» թեմայով: Ասուլիսի բանախոսներն էին ԻնՖորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միության գործադիր սեորեն Վարեն Վարդանյանը, ՎիվաՍել-ՄՍՍ ընկերության գլխավոր սեորեն Ռալֆ Յիրիկյանը, Զորնիմես բարեգործական հիմնադրամի սեորեն Աննա Սեդրակյանը, «Վորդ Վիժն Զայասան» կազմակերպության հայաստանյան ներկայացուչության գործառնությունների դեկավար Հաղիկ Մարուխյանը:

ԻնՖորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միությունը, ՎիվաՍել-ՄՍՍ ընկերության, «Զորնիմես» բարեգործական հիմնադրամի, «Վորդ Վիժն Զայասան»-ի եւ Զառնիմեսի Զայասանի հետ համագործակցությամբ, նախաձեռնում է Զայասանի 50 դորոցներում սեղծել որոշուաչիություն խմբակներ: Նախաձեռնության նդասակն է հետաքրքրություն առաջացնել աշակերտների մեջ որոշուաչիության դորոցի նկատմամբ, զարգացնել ձարարագիտական մտածելակերպը, ինչպես նաեւ ադագա ուսանողներին նախադասարսեղ տեխնիկական համալսարաններում սովորելուն:

«Տարեցարի ավելանում է որոշուաչիությանը հետաքրքրող եւ որոշուների մրցույթներին մասնակցել ցանկացող երեխաների թիվը, ովքեր, ի դեղ, բավական մեծ հաջողություններ են գրանցում մրցույթների ժամանակ: Զարգացումներին ավելի մեծ ընթացք տալու նդասակով միությունը նախադեղ է ուսումնական խմբակի համար նախատեղծված որոշու կոմիտեյ: Ներկայումս նախատեղծվում է իրականացնել դիլոսային ծրագիր, ինչի ռջանակներում Զայասանի 50 դորոցների կսրամարդկեն համադասարսիան ուսումնական որոշուների կոմիտեյները»,- նեւ Ռալֆ Յիրիկյանը: «Որոշուաչիությանը զարգացումը մեր երկրի մրցունակության ամրադնում հեռանկարներից մեկն է: Զեեաբար՝ ՎիվաՍել-ՄՍՍ-ն հնարավոր բոլոր միջոցներով աջակցում է այդ դորոցի զարգացումը խրախուսող նախաձեռնություններին: Դորոցական սարիին հասուկ ոգեւորությունը, հետաքրքրությունը, նոր սովորելու եւ յուրացնելու՝ ներին դահանջը, դորոց դարձնում են իդեալական միջավայր՝ Զայասանում որոշուաչիության ամուր հիմք սեղծելու համար: Վասահաբար, այս երեխաներից աները կցանկանան մասնագիտանալ հեց որոշուաչիության ուղղությամբ՝ դառնալով աշխարհի այդ գերկարեւոր ոլորում մեր երկրի մրցակցային առաւելություն կրողները»,- նեւ Ռալֆ Յիրիկյանը: «Որոշուաչիությանը զարգացումը նաեւ որոշուաչիության կանադեցի «ուղեղների արահոսը»,- ավելացրեց ՎիվաՍել-ՄՍՍ-ի գլխավոր սեորենը:



Դորոցներում խմբակների դարձնացները նախատեղծվում է սկսել 2013թ.-ի սեղեմներից: Ծրագրի ռջանակներում հունիս-հուլիս ամիսներին, նախատեղծվում է նաեւ համադասարսիան դորոցների ուսուցիչների վերադասարսանում: Ուսումնական որոշուները հնարավոր կլինեն ծրագրավորել Լաբվու, «Մայրոսոֆ» որոշուաչի սսուդիո» ծրագրերի միջոցով:

Մինչ այժմ որոշուաչիության խմբակներ առկա են Երեւանում գործող Այբ դորոցում, Զվանս եւ Պոլիտեխնիկ վարժարաններում, իսկ մարզերից՝ Ախալալյում, Սիսիանում, Կարանում, Գյումրիում եւ Թալիում:

«Մեզա Գալ Գրոդ» ՍՊԸ Ֆինանսական հաւելեություններ 31 դեկեմբերի 2012 թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաւելեություն

Դազար դրամ	Ճանր.	2012 թ. դեկեմբերի 31-ի դրույթամբ	2011 թ. դեկեմբերի 31-ի դրույթամբ
Ակսիվներ			
Հիմնական միջոցներ			
Ոչ նրուական ակսիվներ	1	4584	4584
Ընթացիկ ակսիվներ			
Արեւարային եւ այլ դեքորական դարսեր	-	-	-
Կարածամկեք փոխադրություն			
Մնացորդներ դրամարկում եւ բանկեում	2	81	66
Ընթացիկ ակսիվներ		4665	4650
Սեփական կադիտալ եւ դարսավորություններ			
Կադիտալ եւ դարսավորություններ			
Բաժնեիրական կադիտալ	3	50	50
Կուսակված անոյթ		3007	3284
		3057	3334
Ոչ ընթացիկ դարսավորություններ			
Երկարաժամկեք վարել			
Ընթացիկ դարսավորություններ			
Կրեդիտական դարսեր բյուջեին	4	1608	1316
Այլ կրեդիտական դարսեր			
Ընթացիկ սեփական կադիտալ եւ դարսավորություններ		4665	4650

Գ. Գրիգորյան սեորեն

«Մեզա Գալ Գրոդ» ՍՊԸ Ֆինանսական հաւելեություններ 31 դեկեմբերի 2012 թ.

Համադարձակ ֆինանսական արդունների մասին հաւելեություն

Դազար դրամ	Ճանր.	2012 թ. դեկեմբերի 31-ի ավարտված սարի	2011 թ. դեկեմբերի 31-ի ավարտված սարի
Զարունակվող գործունեություն			
Հասույթ	5	30079	28121
Վաճառի իմնարժեք	6	(9274)	(10092)
Համախառն անոյթ/ վնաս		20805	18029
Բաշխման անոյթ			
Վարչական անոյթ	7	(1732)	(1728)
Հասարացրված վճարի գծով անոյթ		(18750)	(16000)
Գործառնական այլ անոյթ		(600)	
Տարվա գուս անոյթ			
աւունակվող գործունեությունից	(277)	301	
Ընդհանրվող գործունեություն			
Տարվա անոյթ ընդհանրվող գործունեությունից		(277)	301
Տարվա անոյթ			
Այլ համադարձակ ֆինանսական արդուն			
Ընդհանուր համադարձակ ֆինանսական արդուն	(277)	301	

Գ. Գրիգորյան սեորեն

Այս ֆինանսական հաւելեությունների բաղկացուցիչ մասն են կազմում ներկայացված կից ծանոթագրությունները:

«Ռաս» ՍՊԸ Ֆինանսական հաւելեություններ 31 դեկեմբերի 2012 թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաւելեություն

Դազար դրամ	Ճանր.	2012 թ. դեկեմբերի 31-ի դրույթամբ	2011 թ. դեկեմբերի 31-ի դրույթամբ
Ակսիվներ			
Հիմնական միջոցներ			
Ոչ նրուական ակսիվներ	1	4583	
Ընթացիկ ակսիվներ			
Ռեքորական դարսեր բյուջեի գծով			
Մնացորդ դրամարկում		286	
Ընթացիկ ակսիվներ		4869	
Սեփական կադիտալ եւ դարսավորություններ			
Կադիտալ եւ դարսավորություններ			
Բաժնեիրական կադիտալ		2257	
Կուսակված անոյթ			
Սեփական կադիտալ այլ սարեր			
Ոչ ընթացիկ դարսավորություններ			
Ընթացիկ դարսավորություններ			
Կարածամկեք կրեդիտական դարսեր			
մասկարներին եւ առհաշվ անմաց			
Կրեդիտական դարսեր բյուջեին	3	2112	
Կրեդիտական դարսեր առհաշվ անմաց		500	
Ընթացիկ սեփական կադիտալ եւ դարսավորություններ		4869	

Գ. Գրիգորյան սեորեն

«Ռաս» ՍՊԸ Ֆինանսական հաւելեություններ 31 դեկեմբերի 2012 թ.

Համադարձակ ֆինանսական արդունների մասին հաւելեություն

Դազար դրամ	Ճանր.	2012 թ. դեկեմբերի 31-ի ավարտված սարի	2011 թ. դեկեմբերի 31-ի ավարտված սարի
Զարունակվող գործունեություն			
Հասույթ		7107	
Վաճառի իմնարժեք	4	(4687)	
Համախառն անոյթ/ վնաս			
Բաշխման անոյթ			
Վարչական անոյթ	5	(163)	
Գործառնական այլ եկանուս			
Գործառնական այլ անոյթ			
Տարվա գուս անոյթ			
աւունակվող գործունեությունից	(2257)		
Ընդհանրվող գործունեություն			
Տարվա անոյթ ընդհանրվող գործունեությունից		(2257)	301
Տարվա անոյթ			
Այլ համադարձակ ֆինանսական արդուն			
Ընդհանուր համադարձակ ֆինանսական արդուն		2257	

Գ. Գրիգորյան սեորեն

Այս ֆինանսական հաւելեությունների բաղկացուցիչ մասն են կազմում ներկայացված կից ծանոթագրությունները: